

KOIRAMME

JOULUKUU 12 2017

7 €

**Koirien
Maailmannäyttely –
viihdettä vai jalostusta?**

**Miten koiraa
ohjataan äänellä?**

**“Corgi”
keskiajalta**

Kaltereiden takana

Vuonna 1981 Yhdysvalloissa otettiin ensimmäisen kerran kokeiluun koulutusohjelma, jossa vangeille annettiin mahdollisuus kouluttaa rescuekoiria avustajakoiriksi. Toiminta on ollut suuri menestys.

Janet sai vängin kouluttaman Dustyn avustajakoirakseen.

koulutetaan avustajakoiria

Teksti:
Päivi Reijonen

Ensimmäisenä ohjelmaa kokeiltiin Gig Harborin vankilassa, Washingtonissa. Kokeilu oli onnistunut, ja ohjelmaa laajennettiin. Pathways to Hope perustettiin 1985 ja tällä hetkellä Yhdysvalloissa toimii kuusi Cell Dogs-koulutusohjelmaa eri vankiloissa.

Koiria koulutetaan muun muassa avustajakoiriksi autismin kirjoon kuuluville ihmisille. Autistien avustajakoiran ohjelma alkaa kahdeksan viikon perustottelevaisuuskurssilla, ja jatkuu erikoistumiskurssilla noin kuusi kuukautta. Koulutetuista koirista neljännes sijoittuu avustajakoira-työhön, muut menevät adoption kautta tavallisiin perheisiin.

Nuorille vangeille, iältään 16-18 vuotta, on oma ohjelmansa. Kaliforniassa ohjelmaan osallistuneiden nuorten todennäköisyys palata vankilaan vuoden kuluessa vapautumisestaan oli 16 %. Tämä on selvä parannus verrattuna muihin, joilla keskimääräinen todennäköisyys oli yli 55 %.

Moni vankilassa koulutusohjelmaan osallistunut on vapautumisensa jälkeen onnistunut löytämään töitä eläinten parissa. Heillä on hyvät pohjatiedot ja kokemusta nykyaikaisista koulutusmenetelmistä. He sijoittuvat mm. trimmaamoiden palvelukseen, koirankävelytöiksi ja koulutusohjaajiksi eri kerhoihin ja yhdistyksiin.

Koirat rauhoittavat vankeja

Vankilan henkilökunta huomaa selvästi, miten paljon koirien läsnäolo joka päiväisessä elämässä rauhoittaa tunnelmaa. Koirat ovat reaktioissaan rehellisiä ja osoittavat iloa ja innostusta piittaamatta siitä, puhutteleeko niitä vanki vai varti. Vangit ovat sosiaalisempia keskenään ja heillä on aina yhteinen puheenaihe.

Koulutusohjelmaan saavat hakea kaikki vangit niissä vankiloissa, joissa ohjelma on käytössä. Halukkaita hakijoita on enemmän kuin voidaan ohjelmaan ottaa. Karsintaa suoritetaan henkilökohtaisten haastattelujen perusteella. Rikoksen laadulla tai tuomion pituudella ei sinänsä

ole merkitystä koulutusohjelmaan hyväksymisessä. Vangin on kuitenkin täytynyt osoittaa hyvää käytöstä vankilassa ollessaan ja hänen on oltava innostunut koirankoulutusohjelman merkityksestä kuntoutuksessa.

Kaikki koulutusohjelmaan valitut käyvät neljän viikon valmistavan kurssin, ennen kuin heille osoitetaan ensimmäinen koira koulutettavaksi. Koulutusohjelma hyödyttää sekä koiria että ihmisiä. Kuukaan ei tiedä paremmin, millaista on olla kaltereiden takana, kuin rangaistustaan suorittava vanki. Heidän sympatiansa ovat toisen vapautensa menettäneen puolella.

Ihminen on tyytyväinen, kun hänen elämällään on tarkoitus ja hän kokee olevansa hyväksytty yhteiskunnan jäsen. Vangille tämä ei ole itsestäänselvää. Koiraa kouluttamalla hän oppii uuden taidon, saa elämänsä sisältöä ja kokee tekevänsä jotain hyödyllistä muiden hyväksi. Koiraa kouluttaessaan vanki tulee myös kouluttaneeksi itseään. Hän opettelee aivan uuden taidon, naksutinkoulutuksen.

Koulutusohjelmaan sopivat koirat löytökoiratarhoilta

Cell Dogs-koulutusohjelmaa vetää joka vankilassa oma ryhmä, jossa on muutama vakituinen ohjaaja. Tämä vakiohenkilökunta kiertää rescuetarhoja kolme kertaa vuodessa, ja valitsee sieltä koulutusohjelmaan sopivia koiria.

Koiran koolla, sukupuolella, rodulla tai aikaisemmalla koulutuksella ei ole merkitystä. Koirien temperamenttia testataan, ennenkuin ne hyväksytään ohjelmaan. Niiden on tultava toimeen toisten koirien kanssa ainakin sen verran, että koulutus ja asuminen samoissa tiloissa onnistuvat. Kun koirat tuodaan vankilaan, alkaa sopivan ohjaajan etsintä kullekin koiralle. Kun ohjaaja on löytynyt, koira sijoitetaan asumaan hänen kanssaan. Vakituiset ohjaajat opastavat vankeja koiran koulutuksessa ja hoidossa.

Koulutustunteja järjestetään niin yksityisesti kuin ryhmissäkin, ja jokainen vanki vastaa oman koiransa hyvinvoinnista ja edistymisestä. Koulutusohjelma kestää noin 8-10 viikkoa. Sen aikana koiralle opetetaan perustottelevaisuutta ja hyviä arkitapoja. Jos on tarpeen, koulu-

Vangit kiintyvät lujasti koiriin, toiminnan positiiviset vaikutukset ovat suuret ja koulutusohjelmiin pyrkii huomattavasti enemmän vankeja kuin on mahdollista ottaa.

CellDogs-ohjelmassa koulutettu Oreó uudessa kodissaan.

ei enää ole vain vanki, hän on kouluttaja. Hän on vastuussa elävän olennon hyvinvoinnista ja edistymisestä. Vastuuntunto on asia, joka on opittavissa, mutta tämä taito puuttuu monelta vankilaan päätyneeltä.

Koiraan on helppo luoda tunnesuhde, sillä se ei arvostele kouluttajaansa tämän statuksen tai elinympäristön mukaan. Koira tuo selliin inhimillistä lämpöä ja osoittaa kiintymystä. Koiran hoito ja koulutus opettaa vangille myös omien tunteiden hallintaa. Jos koira ei toimi-kaan halutulla tavalla, sille ei osoiteta raivoa tai pettymystä. On opittava katsomaan omaan sisimpäänsä ja miettimään, mikä meni vikaan. Omien heikkouksien tai taitamattomuuden myöntäminen on vaikeaa, mutta sekin taito on opittavissa.

Koko elämänskatsomus saattaa muuttua. Eräs vanki näki kaikissa asioissa aina vain negatiiviset puolet. Hän sai koulutettavakseen pienen koiran, jonka päälle oli kaadettu leimahtavaa nestettä ja se oli sytytetty palamaan. Pikku-koira oli palovammoja täynnä, mutta sillä oli siitä huolimatta valoisa asenne elämään ja luottamus ihmiseen. Kahdeksassa viikossa mies oppi tämän koiran kanssa katsomaan elämää positiivisemmin.

Tekee hyvää löytää kiintymykselle kohde

Huumerikoksista vankilatuomiota kärsivillä vangeilla on usein päihdeongelmien lisäksi huono itsetunto ja oppimisvaikeuksia. Monet heistä ovat kuitenkin hyvin eläinrakkaita. Heille on tehnyt hyvää saada koirasta seuralainen, joka kiintyy heihin ja osoittaa päivittäin iloa.

Rescuekoiran koulutus avustajakoiraaksi käynnissä amerikkalaisessa vankilassa.

tusta jatketaan vielä kymmenen viikon jälkeenkin. Neljännes koirista siirtyy jatkokurssille ja niistä tulee avustajakoiria. Avustajakoira-urssi kestää 9-12 kuukautta, ja sen lopuksi koira suorittaa virallisen testin.

Vankien luottamus saavutettava

Aivan ensimmäiseksi on ohjelmaa vetävien koulutusohjaajien voitettava vankien

luottamus puolelleen. Ennakkoluuloja voi olla puolin ja toisin, ja niistä on pysyttävä päästämään irti. Toinen ihminen on kohdattava omana persoonanaan, rehellisesti. Ympäristö, vankistatus tai ulkopuolelta tulevan kouluttajan auktoriteetin status on jätettävä syrjään ja aloitettava puhtaalta pöydältä.

Kun vanki ja tarhakoira esitellään toisilleen ensimmäistä kertaa, on kokemus molemmille ainutkertainen. Vanki

Jokainen vanki saa oman koiran koulutettavakseen.

Vankilakoiraohjelman läpikäynyt Skip on saanut uuden kodin Julian ja Sarahin luona.

Tämä kokemus on kouluttajille usein ensimmäinen positiivinen asia koko vankila-aikana. Kouluttajien omat päihdeongelmat vähenivät, jotkut pystyivät lopettamaan kokonaan. Heidän sosiaalisuutensa koheni ja he kokivat tekevänsä jotain hyödyllistä.

Hollannissa Cell Dogs-koulutusoh-

jelma perustettiin vuonna 2007, ja ensimmäiset koirat suorittivat ohjelman loppuun vuonna 2009. Vuonna 2017 toiminta laajenee käsittämään yksitoista vankilaa, ja myös naisvankilat otetaan nyt mukaan. Toimintaa rahoittaa osittain valtio ja loput rahat saadaan yksityisiltä lahjoittajilta ja yhdistyksiltä.

Uusia kouluttajia on kurssitettu ja he toimivat aina pareittain. Kouluttajakaksikko saa vastuulleen kuusi vankia ja kuusi koira. Tähän mennessä on koulutettu noin 400 koira. Koiran kouluttaja pitää koulutuksen edistymisestä päiväkirjaa. Tämän hän tekee vapaaehtoisesti. Jotkut kirjoittavat paljon, toiset taas vain lyhyesti. Päiväkirja seuraa koira uuteen kotiin ja sieltä voi tarkistaa, mitä kaikkea koiralle on jo opetettu. Yli 90 prosenttia koirista voidaan sijoittaa avustajakoiriksi tai uuteen perheeseen.

Moni vanki haluaisi pitää koiran

Tunnekuuhu on melkoinen kun tulee se päivä, että koira lähtee uuteen elämään vankilan ulkopuolelle. Vanki ja koira ovat jakaneet elämänsä vähintään kahden kuukauden ajan, ja nyt tiet eroavat.

Suurin osa eroaa ystävästä surullisin mielin. Moni haluaisi pitää koiran, jos se olisi mahdollista. Useimmiten ei ole. Eroamisen tuskaa helpottaa kuitenkin se, että vedotaan elämään vankilan ulkopuolella. Et kai haluaisi ystäväsi jäädä tänne muurien taakse, kun ulkopuolella olisi mahdollisuus vapauteen? Ei sitä kukaan halua. Vanki jos kuka sen ymmärtää. ☺

Rauhallista joulua ja menestystä
vuodelle 2018!

Showlink

